

عېلنجى Nausea دلرېابون Vomiting

DILAN

DESIGN STUDIO

Designed by

ئەگەر

01 تووشبون ب بەكتريا و ڤايروسان infection

02 ھەودان inflammation وەك ھەودانا رېڤيكا كورە

03 دووگيانى

04 گريپپن لەشى (ورم) tumors

05 ھەستيارى ژ خوارنەكئ

06 دەرمانيٹ نازارشيكن يئن ب ھيژ وەكى tramadol و چارەسەريا كيميائى

07 ئيشانا ب ھيژ وەكى ئيشانا بەركئ كليئ و سەرئيشان جورئ شقيقە

08 گرتنا بەشەكئ كوئەندامئ ھەرسكرنئ (انسداد)

09 نەھاوسەنگيا گوھى (توازن)

10 ژ ئەگەرئ بيھنيٹ نەخوش

بو چارەسەرکنا دلرابون دقيٹ دەستپيکئ ئەگەر نەھيلين ، و ھەروەسا ريگريئ بکەين ژ پەيدابوونا ھشکاتيا لەشى (جفاف) dehydration ب ريکا ORS دگەل دانا دەرمانيٹ دژى دلرابونئ ئەگەر پيئتشی کر

۱- تووشبون ب بەكتريا و ڤايروسان infection

- ئەف جورە بەكتريا و ڤايروسە دبنە ئەگەرئ دلرابوون و زکچونئ دگەل ھەبونا تايئ، بو نمونە وەكى ڤايروسئ روتا (Rotavirus) کو ب شيوہکئ ب لەز بەلاقە دبیت ل ناڤ زاروکان ب تايبەتى
- دقيٹ ب شيوہکئ ب لەز چارەسەريا تاي زاروکى بەھيٹە کرن دگەل پيگريکرنئ ل ھشکاتيئ ب دانا سيلانەکئ يان دانا ORS (مغذی) دگەل دانا دەرمانيٹ دلرابوونئ (No-Vomit) ondansetron لدويف پيشنيارا نوژدارئ شارەزا

ئەف دەرمانە دەھتە بکارئینان بو :

- دلرابونا ژ ئەگەر ئاریشه و هەودانیئە هەنا
- دلرابونا ژ ئەگەر چارەسەریا کیمیای (chemotherapy) یان تیشکی (Radiotherapy) بو
- پەنجەشیر کو تابلێتە کا mg8 نیف دەژمێرێ بەری وەرگرتنا چارەسەریی دقێت بەیتە وەرگرتن
- دلرابوناپشتی نشتەرگەریی کو بەری دانانا بەنجی ب دەژمێرەکی دەیتە وەرگرتن ژلایی نەخوشیە

*ئەفی دەرمانی تابلێت ب شیۆ ODT ژى هەنە کو لىسەر ئەزمانى حەلدەن

- ژ هەژى گوتنێیە ئەف دەرمانە گەلەک دەیتە نفیسین ل دەمێ دووگیانیی دا ، لدویف سەرچاوەیان بکارئینانا ئەفی دەرمانی ل سێکا ئیکى یا دووگیانیی First trimester بویە ئەگەر پەیدابوونا لیفا کیفریشکی ل دەف هەندەک زاروکەن
- ژبەر هەندى یا باشتەر ئەو ل هەرسى هەیفیت ئیکى نەهیتە بکارئینان
- ل دەمى شیردانى هەندەک سەرچاوە دیژن یی ئیمە و درسته بەیتە بکارئینان ، دەستورێ دەرمانا یی بریتانی و لدویف رێنمایین کومپانیا پیشیار دکن کو باشتەر نەهیتە بکارئینان

Cleft lip

لیفا کیفریشکی

*دیارتیرین کاریگەریی نەرینی یی ئەفی دەرمانی

گهورینا لیدانیت دلی، QT-prolongation

قەبزبوون

گیژبوون

سەریشان

*کارلیکین دەرمان-دەرمان

Macrolide , Quinolone

Amiodarone

Alfuzosin

Tramadol

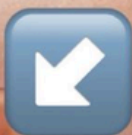
٢ - هه‌ودان

هه‌ودانیټ دبنه ئه‌گهری دله‌ابونی وه‌کی هه‌ودانا:

- دوازه گرڤیا
- ریفیکا کوره :نه‌خوشی
- ئیشانه‌کا به‌یزا هه‌ی ره‌خی
- راستی بنی زکیکو هه‌ستی
- عیلاجی و دله‌ابونی دگه‌لایه
- و تاژی هه‌نه

ئه‌ف حالته دقیت ئیکسه‌ر
نوژداری شاره‌زا بینیت و ب ریکا
پشکینا و سوناری بریاری سه‌ر
بدت و ده‌رمانساز ژده‌ف خو چ
ده‌رمانا نه‌ده‌ت

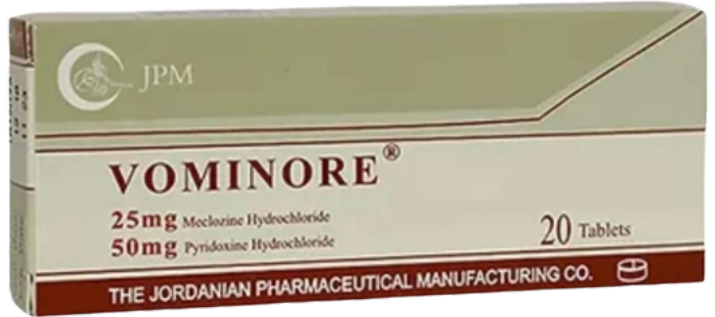
ریفیکا کوره یا هه‌ودای
(التهاب کرتی)

Inflamed appendix

٣ - دووگیانی

- لده‌می دووگیانیی تی‌کچوونا هورمونا دبیته ئه‌گهری په‌یدابونا هیلاجی و دله‌ابونی، دقیت نه‌خوشا دووگیان نوژداره‌کا شاره‌زا بینیت
- به‌لی دقیت ده‌رمانساز ئه‌شان زانیاریا ده‌رباره‌ی ده‌رمانیټ دله‌ابونی ییت ده‌ینه دان بو نه‌خوشین دووگیان بزانیټ

- Meclozine کو دیته Antihistamine
- B6 فیتامین
- ئەقە ئیمنتین دەرمانە بو چارەسەرکرن دەرمانی، بەلای دەیتە دان بو گێژبوونا ترومبیلۆزی کو دەمژمێرەکی بەری هینگێ دقیت بەیتە وەرگرتن
- بو نەخۆشین پروسەتات و پەستانا بەرزا چاقی (glaucoma) دقیت ب هشیاریقە بەیتە وەرگرتن

کاریگەریین نەرینی

زێدەبونا لیدانییت دلی

شیلپبونا چاقا

قەبزبوون

دەرمانی دووی کو گەلەک دەیتە دیتن د راشیتا نوژداریت ژنان و زارووکبووندا Ondansetron (zofran) ئەوژی هاتیە بەحس کرن

٤ - گری (ورم)

گریین ل کوئەندامی هەرسێ هەندەک جار دبنە ئەگەرئ هیلنج و دەرمانی و دبنە رێگر بو قوتدانا خوارنی

٥ - دەرمانییت ئازارشیکن

Morphine

Tramadol

ئازارشیکنییت ب هیژ وەکی :

دبنە ئەگەرئ پەیدابونا هیلنجی و دەرمانی ، بو نەهیلانا ئەقی کاریگەریی دەرمانی plasya دگەل دەیتە نفیسین ، هەژی گوتنییە ئەق ئازارشیکنە بی مورا (ختم) نوژداری شارەزا نابیت بەیتە دان

هەندەکی دەرمانییت دیتژی هەنە کو دبنە ئەگەرئ هیلنجی و دەرمانی وەکی

- estrogen رێگری دووگیانیی (مانع الحمل)
- theophylline
- digoxin
- macrolide antibiotics (erythromycin, clarithromycin)

۹ - نه خوشيڻ به ربه لاف کو دبه نه گهرئ هي لنجی و دلرابونئ

نه هاوسونگيا گوهي Meniere's disease

Ménière's Disease

نهف نه خوشيه يا به ربه لافه دناف جفاکيدا ديژنئ ته وازنا گوهي کو :

- بهشي ژنافا يئ گوهي گهلهک دهنگ ژئ دهين Tinnitus
- يانژي قهپات دبیت
- گوهايپوون نامينيت بو دهمهکی
- نهخوش ههست ب فشارهکا زور دکهت لسهر گوهي
- گيژبوون دگهل هي لنجی و دلرابونئ

نهف نه خوشيه يا دوومدریژه (مزم) و بتنئ نهف دشين
نیشانيت وئ نههيلين يان کيمکيهين ب رپکا دهرمانيت
Anti-vertigo

betahistine (Betaserc)

- نهف دهرمانه ب شيوئ تابليت ب هيژيت 8 و 16 mg ههيه
- ميکانيزما قی دهرمانی نهو کو

Histamine 1 agonist ○

Histamine 3 antagonist ○

- يا باشتهر پشتي خوارنئ بهيته وهرگرتن
- کارليکين دهرمان-دهرمان دگهل گروپئ antihistamine و
- MAOI ههنه

- کهسين تهنگه نهفهسي (رهبو) و برينا گهدهي (قرحه معده)
- ههي دقيت هشيرين لدمئ بکاريئانا نهفي ماددهي

نه خوشيا دووئ يا بهر به لاف

Motion sickness گيژبوونا ترومبيلي
(دوار السياره ، دوار البحر، دوار الجو)

- لدهمئ كه سهك ب ترومبيلي دچيته جههكئ دوير يانري دچيته بهر ليڙا دهرياي ههست ب هيلنجي و دلرابووني دكهت ژ نه گهرئ نه هاوسهنگيا دناقهينا (دهمارا ههشتي ل گوهي و دهمارا چاشي)

دهرمانئ ئيكي بو بهر گريكرني ژ نه في حاله تي

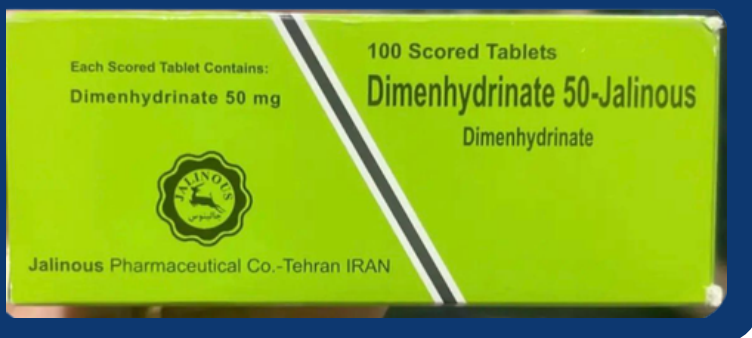
تابلتي Dimenhydrinate

كو دبيته گروپي (Antihistamine) ب شپوهكي گشتي نوكه نه مايه د بازاريده كو يا بهرنياسه ديژني (حب سفر)، ده مژميره كي يان نيڤ ده مژميري دهاته خوارن بهري دهركهفتنا ترومبيلي دا دلرابون پهيدهانه بيت

دهرمانئ دووئ

cinnarizine(stugeron)

نه شهري بو گيژبوونا ترومبيلي دهيتنه دان بهلي ب مهرجه كي نهو كه سي ترومبيلي دهاووت نابيت بخوت چونكه نهف دهرمانه گروپي (Antihistamine) كو دبيته نه گهرئ پهيدهابوونا خهوي، بهري هينگي ب ده مژميره كي دقيت بهيتنه خوارن

هندهك كهس ههرلدهمئ ژ دايكبوونئ ئەف نهخوشيه يال دهف وان ههئ ئەوژئ لدهمئ ئەف كهسه ب رڤهه دچن يان وهرزشي دكهن ئيكسهه ههسته ب گيژبوونئ دكهن كو دبتهه حالتهئ

(Congenital motion sickness)

بو چارهسهر يا ئەفئ حالتهئ دقيت دهرمانئ cinnarizine دهمزموهكئ بهري كرنا راهيئانا بهيئه خوارن ههروهسا گهلهك جورين دژهئوكسانا Antioxidant يئت ههين ئەگهه ههروژ بهيئه وهرگرتن گهلهك د باشن بو كيئمكرنا ههودانيئ گوئئ ناظهراستئ ژوان ئي :

CoQ10

Selenium

Betacarotene

Vitamin C

Vitamin E

دهرمانئ ديتري يئت دلرابوونئ Antiemetics

Metoclopramide (plasil)

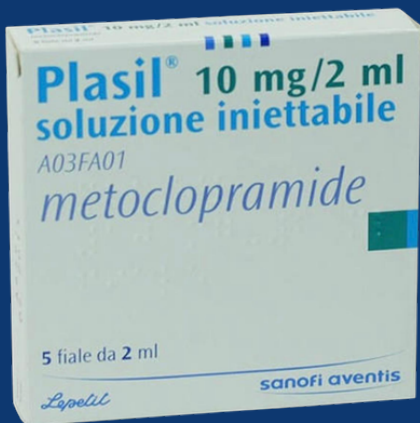
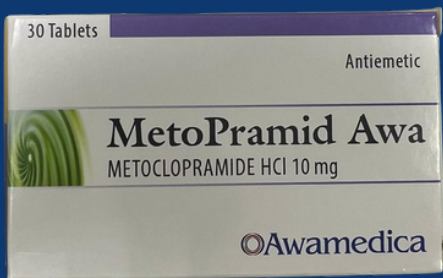
ئەف دهرمانه ب شيوئ تابليئ ،دهرزي ههيه

دهيئه بكارئينان بو

- دلرابوونئ و هيئنجيا
- بو هههركرنا خوارنئ
- بو بهزكرنا خاليكرنا گهدهئ ژ زادي ب تاييههئ بو نهخوشين شهكرئ چونكه گهدهئ وان خاف دبته
- بو رڤيكرنا دلرابوونا ژ ئەگههئ تشخيصكرنا ب رڤيكا تيشكئ پهيدا دبته
- ههروهسا ئەو كهسين بهردهوام ئيسك دهينئ ئەفئ دهرمانئ ددهنئ روژئ ٣ جارا
- بو دلرابوونا ژ ئەگههئ سهريئشانا جورئ شقيه ئي دهيئه دان
- بو دلرابوونا ژ ئەگههئ هندهك دهرمانا پهيدا دبته بو نمونه هندهك ئەنتيبايوتيك

* ژ ههئئ گوئيئه ئەف دهرمانه ناهيئه بكارئينان بو گيژبوونا ترومبليئ

* دقيت بهري خوارنئ بهيئه وهرگرتن

کارلیکین دهرمان-دهرمان

cyclosporine

stemetil

کیژ کهس نابیت وهرگرن :

- بو زاروکین کیچی ۱۸ سالی نابیت بهیته بکارئینان چونکه دیته نهگهری Extrapyramidal syndrome
- نهخوشین پارکینسون
- نهو کهسین هورمونئ وان یی شیر یی بلند بیت

hyperprolactinaemia

- نهو کهسین کلی و میلاکین وان پهککهفتی
- کهسین نهخوشیا کهشکی هه (صرع)
- کهسین نهخوشیا تهنگهنهفهی هه (ربو)

Domperidone(motilium)

دهیته بکارئینان بو

- ههرسکرنا خوارنی
- دلرابونا ژ نهگهری دهرمانیت parkinson disease
- دلرابونا ژ نهگهری چارهسهریا کیمیای
- دلرابونا ژ نهگهری شقیقه
- بو زیدهکرنا لقینا ریفیکا

* نهف دهرمانه ناهیته بکارئینان بو گیزبوونا ترومیلی

* دقیت بهری خوارنی بهیته وهرگرن

نهو کهسین لیدانیت دلئ وان نه درست ،نهخوشین میلاکا وان پهککهفتی ،زاروکین کیچی ئیک سالی ، نهخوشین پتری ۶۰ سالی ،نهخوشین کلیا یا باشته نهفی دهرمانی نه وهرگرن

کارلیکین دهرمان-دهرمان

- ههمی دهرمانیت کاریگهری ل ترشاتیا گدهی دکهن Antacid,PPIs,H2 antagonists دقیت
- دهمرمیرهکی پشتی Motilium بهینه وهرگرن
- دهرمانیت ههودانا Erythromycin g Azithromycin g fluoroquinolones

Prochlorperazine (stemetil)

ټهف دهرمانه دچيته سهر گروپي phenothiazine antipsychotics
شه ټانكو دهرمانيت دهرروني ييت دسټيپيكي بهلي بو هيلنجيا و
دلرابووني دهيتته دان

ټهف دهرمانه ب شيوي تابلت و دهرزي ههيه

دهيتته بكارئينان بو :

- بو دلرابوون و هيلنجي ، و گيژبوونا ژ ټهگرې توازن پديدادبيت
- دلرابوونا ژ ټهگرې شقيقه
- دلرابوونا ژ ټهگرې opiod analgesics
- دلرابوونا ژ ټهگرې چارهسهر يا كيميائي
- بو هندك حالتين دهرروني

* ټهف دهرمانه ناهيتته دان بو گيژبوونا تروميپلي

كاريگريپن نهريني :

- په ستانا خويني و ليدانيت دلي كي دكته
- هورموني شيري بلند دكته كو دبيتته ټهگرې تيچوونا زشروكا ههيشانه لدهف خانمان

كارليكين دهرمان-دهرمان زورن

citalopram

Cabergoline(dostinex)

Amiodarone

Levodopa

Haloperidol

escitalopram

Tramadol

moxifloxacin

metoclopramide(plasyl)